

**Trafikutskottets betänkande nr 5 om regeringens proposition
med förslag till lag om ändring av lagen om regionalt stödjande av
transporter**

Riksdagen remitterade den 4 maj 1993 regeringens proposition nr 35 till trafikutskottet för beredning.

Utskottet har hört handels- och industriministern Pekka Tuomisto, avdelningschefen Olavi Änkö, industrirådet Heikki Vesa och regeringsrådet Sakari Arkio vid handels- och industriministeriet, konsultative tjänstemannen Pekka Urjanheimo vid inrikesministeriet, distriktchefen Seppo Koivupuro vid Insjö-Finlands sjöfartsdistrikt, godstrafikdirektören Henri Kuitunen vid Statsjärnvägarna, verkställande direktören Alpo Naski vid Finland Hamnförbund, industripolitiska ombudsmannen Pentti Bruun vid Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, distriktchefen Auvo Muraja vid Kuopio Handelskammare, avdelningschefen Markku Maukonen vid Finlands Lastbilsförbund rf, direktören Pentti Juvakka vid Veitsiluoto Oy och direktören för skeppningsfunktionerna Antti Vehviläinen vid Enso-Gutzeit Oy. Dessutom har länsstyrelsen i Uleåborgs län och Finlands Småtonnageförening rf lämnat skriftliga utlåtanden.

I propositionen föreslås att lagens tillämpningsområde skall inskränkas så att transportstödet bara omfattar varutransporter som börjar inom utvecklingsområdets första och andra baszon. Vidare föreslår regeringen att stödet för fartygstransporter genom Saima kanal till storleken skall överensstämma med stödet för motsvarande fartygstransporter till havs. Lagen avses träda i kraft den 1 juli 1993.

Enligt trafikutskottets åsikt är propositionen inte i alla avseenden lyckad trots att huvudsyftet är att minska statens utgifter för att förbättra balansen i den offentliga ekonomin. Bristfälligt utredda är speciellt de trafikpolitiska konsekvenserna av propositionen och med tanke på en reform av det regionala stödet. I förslagets motivering borde det ha utretts och det bör också utredas vid beredningen av en totalrevidering av den regionalpolitiska lagstiftningen vilken styrande effekt ändringarna har. Vidare bör det klarläggas hur reformerna påverkar trafikvolyms fördelning mellan olika transportformer. Likaså bör regeringens mål till dennandel klart presenteras.

När de regionala stöden för transporter i framtiden revideras är det enligt trafikutskottets åsikt viktigt att noga analysera de trafikpolitiska målen när trafikstödet omfördelas och fördelningsgrunderna ändras.

Trafikutskottet föreslår att regeringens proposition ändras så att förutom första och andra baszonen också den tredje skall omfattas av transportstödet. Enligt utskottets åsikt motsvarar ändringen bättre målen med transportstödet, dvs. att transportavståndet är det viktigaste kriteriet när stöd ges.

Delvis av de orsaker som nämns i regeringens proposition och med stöd av erhållen utredning finner utskottet lagförslaget vara behövligt och förordar det med följande ändringar.

Utskottet föreslår vördsamt

att lagförslaget godkänns sålydande:

Lag

om ändring av lagen om regionalt stödjande av transporter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 18 december 1981 om regionalt stödjande av transporter (954/81) 1 §, 2 § 1 mom. 4 punkten, 8 § 1 mom., 10 § 1 och 2 mom. och 12 § 1 mom.,
av dessa lagrum 1 § sådan den lyder i lag av den 15 december 1989 (1111/89) och 10 § 1 mom. i lag av den 21 december 1984 (901/84), samt
fogas till lagen en ny 12 a § som följer:

1 §

För varutransporter i Finland, vilka börjar inom *utvecklingsområdet* (*utesl.*) enligt lagen om regionalpolitik (1168/88), betalas av statens medel transportstöd i enlighet med denna lag.

2 §

Transportstöd betalas:

4) för kusttransporter inom landet och exporttransporter till utlandet med fartyg från:

a) i Sastmola kommun och norrom denna belägna hamnar eller skeppningsställen vid Bott-niska viken,

b) en hamn eller ett skeppningsställe i en kommun någon annanstans inom *utvecklingsområdet* (*utesl.*), då transporten gäller i kommunen tillverkade produkter, eller

c) hamnar eller skeppningsställen inom Saimens vattendragsområde genom Saima kanal.

8 §

Transportstöd utgår för transport av varor som har förädlats inom *utvecklingsområdet* (*utesl.*), då transporten börjar på förädlingsorten.

10 §

Beloppet av transportstödet för transportavgift som avses i 7 § är, på det sätt som närmare stadgas i 12 a §, vid (*utesl.*) transporter som börjar inom utvecklingsområdets tredje stödområde:

Transportsträckan i kilometer	Stödprocent	Stödprocent vid i 2 § 2 mom. avsedda transporter i anslutning till fartygstransporter
101— 115	—	5
116— 130	—	7
131— 160	—	10
161— 210	—	12
211— 260	—	15
261— 280	5	17
281— 300	9	20
301— 330	12	20
331— 400	15	20
401— 440	17	20
441— 500	20	20
501— 540	22	22
541— 600	25	25
601— 640	28	28
641— 700	30	30
701— 800	32	32
801— 900	34	34
901—1000	36	36
1001—1140	38	38
över 1140	40	40

För transporter som börjar inom utvecklingsområdets första baszon betalas i 1 mom. nämnt stöd förhöjt med sex procentenheter och för transporter som börjar inom den andra baszonen förhöjt med tre procentenheter.

12 §

Beloppet av transportstödet i fråga om ovan i 2 § 1 mom. avsedda fartygstransporter är på det sätt som närmare stadgas i 12 a §:

	mk/ton		mk/ton
1) från hamnar eller skeppningsställen vid Bottniska viken i och norrom Kalajoki kommun samt för fartygstransporter genom Saima kanal från hamnen i Joensuu och hamnar eller skeppningsställen norrom denna	16,30	3) fartygstransporter från hamnar eller skeppningsställen i en kommun någon annanstans inom utvecklingsområdet (utesl.) om transporterna gäller i kommunen tillverkade produkter	8,30
2) från hamnar eller skeppningsställen vid Bottniska viken i Sastmola kommun samt mellan denna och Kalajoki kommun samt för (utesl.) transporter som börjar vid andra hamnar eller skeppningsställen inom Saimens vattendragsområde än dem som nämns i 1 punkten ...	8,30		

12 a §

Transportstödet belopp, som har uträknats enligt 10 och 12 §§, minskas med 25 procent före utbetalningen.

Ikraftträdelsestadgandet
(Såsom i regeringens proposition)

Helsingfors den 9 juni 1993

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Saari, vice ordföranden Kasurinen, medlemmarna Antvuori, Kohijoki, Lahikainen, M.

Laukkanen, Myller, Rauramo, Renlund, Rönnholm och Tennilä samt suppleanterna Heikkinen, Kalli och Seivästö.

Reservationer

I

Det finns inte i dagens läge några skäl att ändra den temporära lagen om regionalt stödjande av transporter.

Den nuvarande lagen är temporär och dess giltighetstid löper ut redan 31.12.1993. Det finns därför inga skäl att ändra den temporära lagen kort innan dess giltighetstid löper ut.

Enligt propositionens motivering kommer hela den regionalpolitiska indelningen att revideras i början av 1994. Vi anser att hela systemet med regionala stöd för transporter bör tas upp till granskning i detta sammanhang.

Helsingfors den 9 juni 1993

Anna-Liisa Kasurinen
Riitta Myller

Vi kan inte heller anse det vara acceptabelt att regeringen i en lag som beror på i och för sig godtagbara sparbeslut tar in tendentiösa principiella ställningstaganden om den framtida regionala stödpolitiken.

I lagen föregriper regeringen EG:s verkningar på ett sätt som avsevärt kringskar våra förhandlingsmöjligheter.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att lagförslaget skall förkastas.

Erja Lahikainen
Mikko Rönnholm

II

Transportstödet är ett synnerligen viktigt och välfungerande regionalpolitiskt instrument. Det är ett "precisionsstöd" som utjämnar skillnaderna i kostnaderna för transporter från produktionsinrättningarna till huvudmarknaden. I vårt vidsträckta land är skillnaderna i transportkostnaderna som känt anse- nliga. Genom att skära i transportstödet försämrar regeringen alltså regionalpolitiken. Detta sker i en situation då det direkta och indirekta stödet till företagen också eljest kraftigt har ökat och fortfarande ökar.

Den ändring utskottets majoritet har gjort i

propositionen, nämligen att "osthyveln" har tagits i användning för att skära i transportstödet har de mest negativa verkningarna längst bort, dvs. för företagen i norr och deras konkurrensförmåga. Det är besynnerligt att Centerpartiet som åtnjuter ett omfattande stöd inom utvecklingsområdet har varit primus motor i fråga om åtgärder som drabbar landets nordliga delar.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att lagförslaget i utskottets betänkande skall förkastas.

Helsingfors den 9 juni 1993

Esko-Juhani Tennilä